

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **26 Ocak 2026**

Sayı: **16545**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

39541

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
21.01.2026

Hikmet Yılmaz Halıcı
Isparta Milletvekili

2025 yılı; zirai don, kuraklık, sulama altyapısındaki yetersizlikler, mazot, gübre ve elektrik başta olmak üzere artan girdi maliyetleri ve peş peşe gelen zamlar nedeniyle çiftçilerimiz açısından son derece ağır bir yıl olmuştur.

Bu ağır tabloya rağmen, 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla vergi ve SGK borcu bulunan çiftçilere Ziraat Bankası ile Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla kullanılan sübvansiyonlu krediler fiilen durdurulmuştur. Yeni uygulama kapsamında çiftçilerden vergi daireleri ve SGK'dan "borcu yoktur" yazısı istenmekte; borcu bulunan üreticiler bu belgeyi temin edemediği için krediye erişememektedir. Bu durum özellikle küçük ve orta ölçekli üreticileri iflasın eşiğine sürüklemektedir.

Ziraat Odalarının verilerine göre 2021–2022 yıllarında 172 bin 747 çiftçi, Tarım Bağ-Kur prim borçlarını ödeyemediği için sistem dışına çıkmıştır. 2025 yılında 9.036 TL olan Tarım Bağ-Kur aylık primi, 2026 yılı itibarıyla 11.725 TL'ye yükselmiştir. Prim artışları, çiftçiler için sosyal güvenceye erişimi daha da imkansız hale getirmiştir.

15 Ocak 2026 itibarıyla icra yoluyla satışa çıkarılan 588 tarla, bağ, bahçe ve zeytinlik, 41 traktör ile 28 ev, ahır ve samanlık bulunması, tarım sektörünün içinde bulunduğu krizin vahametini açıkça ortaya koymaktadır.

2025 yılı sonu itibarıyla çiftçi borçları 1 trilyon 200 milyar lirayı aşmış; Kasım 2024–Kasım 2025 döneminde takibe düşen çiftçi borçları 3 milyar liradan 12 milyar liraya çıkarak dört kat artmıştır.

Aynı dönemde üretimde de ciddi düşüşler yaşanmıştır: Yulaf üretimi yüzde 26, arpa yüzde 25, çavdar yüzde 20, buğday yüzde 14 azalmış; şeftali ve nektarin üretimi yüzde 45 gerilemiş, kiraz ihracatı ise yüzde 85 oranında düşmüştür.

Öte yandan 2026 yılı bütçesinde tarımsal destekler için ayrılan 168 milyar TL, Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde yer alan "milli gelirin en az yüzde 1'i oranında destek" hükmüne açıkça aykırıdır. Bugün bu tutar yaklaşık 772 milyar TL'ye karşılık gelmektedir.

Bu bağlamda;

1- 1 Ocak 2026 itibarıyla sübvansiyonlu tarım kredilerinde "vergi ve SGK borcu yoktur" şartı getirilmesinin hukuki dayanağı nedir? Bu düzenleme hangi mevzuat değişikliğiyle hayata geçirilmiştir? Çiftçiler zaten zirai don, kuraklık, zamlar ve giderler yüzünden üretim yapamaz

hale gelmişken bir de buradan onları tamamen üretimden koparmanın amacı nedir? Bu mağduriyetin giderilmesi için ne zaman adım atılacaktır?

2-Vergi ve SGK borcu bulunduğu için 2026 yılı başından bu yana Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığıyla kredi kullanamayan çiftçi sayısı kaçtır?

3-Krediye erişimi kesilen bu çiftçilerin üretimden çekilmesinin tarımsal üretim ve gıda arz güvenliği üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?

4-Tarım Bağ-Kur primlerinin 2026 yılında yüzde 30'a yakın artırılmasının gerekçesi nedir? Prim artışlarının ertelenmesi veya düşürülmesine yönelik bir çalışmanız var mıdır?

5-İcra yoluyla satışa çıkarılan tarım arazileri, traktörler ve çiftçi konutlarının sayısındaki artışa karşı çiftçiyi koruyacak yeni bir borç yapılandırması veya icra ertelenmesi planlanmakta mıdır?

6-2025 yılında yaşanan zirai don, kuraklık ve girdi maliyetlerindeki artış nedeniyle zarar gören çiftçilerin zararlarının karşılanmasına yönelik özel bir destek programı başlatılacak mıdır?

7-2026 yılı bütçesinde tarımsal desteklerin 168 milyar TL olarak belirlenmesi, Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesine açıkça aykırı değil midir? Bu farkın kapatılması için ek bütçe veya destek planı bulunmakta mıdır?

8-2025 yılında hububat ve meyve üretimindeki ciddi düşüşlerin 2026 yılı gıda fiyatlarına etkisine ilişkin Bakanlığınızın öngörülleri nelerdir?